

Presoja učinkov na gospodarstvo (MSP test)

Predlagatelj predpisa:

Ministrstvo za finance

EVA:

2024-1611-0037

Naziv predpisa:

Zakon o izmenjavi elektronskih računov in drugih elektronskih dokumentov.

Vrsta testiranja:

Vnos razlike

Naziv alternative:

Alternativa 1: Sprejem Zakona o izmenjavi elektronskih računov in drugih elektronskih dokumentov.

Dodatni opis / obrazložitev:

Predlog zakona ureja izmenjavo elektronskih računov (v nadaljnjem besedilu: e-računi) in drugih poslovnih dokumentov (v nadaljnjem besedilu: e-dokumenti), ki so izdani, poslani in prejeti v strukturirani elektronski obliki, ki omogoča samodejno in elektronsko obdelavo, skladno s tehničnimi in drugimi pogoji, določenimi s posebnimi predpisi in standardi, ter so povezani s postopki naročanja blaga ali storitev, pošiljanja, izdajanja računov in plačila (npr. e-naročilnica, e-povratnica, e-opomin ipd.) in obveznosti poslovnih subjektov, ki ponujajo storitve varne, zanesljive in verodostojne izmenjave e-računov in e-dokumentov (v nadaljnjem besedilu: ponudnik e-poti), ter obveznosti izdajateljev in prejemnikov e-računov in e-dokumentov.

Predlog zakona ureja tudi posredovanje e-računov oziroma podatkov iz e-računov Finančni upravi Republike Slovenije, ki je pristojna za izvajanja nadzora nad davčnimi zavezanci v zvezi z obračunom, odvajanjem in plačevanjem davka na dodano vrednost.

Kvantitativni učinki:

1. Neto koristi za gospodarstvo:

Vrsta koristi	Skupaj EUR
Enkratne koristi	/
Periodične koristi	/
SKUPAJ	/

2. Opredelitev stroškov:

Enkratni stroški

Obveznosti	Skupaj EUR
Prilagoditev poslovanja	/
SKUPAJ	/

Obveznost 1.1: Prilagoditev poslovanja

Zap. št.	Aktivnost	Učinek	Populacija	Frekvenca	Na enoto EUR	Skupaj EUR
1.1.1	Prilagoditev poslovanja	Strošek		Enkratno	0,00	0,00
SKUPAJ STROŠKI:					0,00	0,00

Kvalitativni učinki:

Kako predlog predpisa vpliva na pravno varnost?

Pozitivno

Obrazložitev:

S predlogom zakona se zagotavlja pravna kontinuiteta na področju prenosa in izvajanja Direktive 2014/55/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o izdajanju elektronskih računov pri javnem naročanju (UL L št. 133 z dne 6. 5. 2014, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/55/EU), ki je bila prenesena v pravni red Republike Slovenije z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o opravljanju plačilnih storitev za proračunske uporabnike (Uradni list RS, št. 47/19; v nadaljnjem besedilu: novela ZOPSPU-1A).

Namen Direktive 2014/55/EU in predloga zakona je zavezati vse kategorije naročnikov, kot jih opredeljujejo področne direktive EU in področni zakoni držav članic, da sprejmejo in obdelajo e-račune, če so skladni z evropskim standardom za izdajanje e-računov in katero koli od sintaks s seznama, ki sta določena v vsakokratnem izvedbenem sklepu Evropske komisije, objavljenem v Uradnem listu Evropske unije v skladu z Direktivo 2014/55/EU.

Z uveljavitvijo evropskega standarda za izdajanje e-računov je poslovnim subjektom olajšan nastop na notranjem trgu Evropske unije, zlasti pri izvajanju čezmejnih javnih naročil ali na področju trgovine. Na ta način se izboljšuje konkurenčnost in pravna varnost poslovnih subjektov ter odpravljajo administrativne, pravne, tehnične in druge ovire, ki nastajajo zaradi nezdržljivosti nacionalnih standardov in predpisov držav članic Evropske unije, ki urejajo izdajanje e-računov.

Dodatna pravna varnost in transparentnost poslovanja je zagotovljena z vzpostavitvijo Seznama ponudnikov e-poti, ki ga bo vodila Uprava Republike Slovenije za javna plačila, ter tudi z določbami predloga zakona, ki urejajo obveznosti in informacije, ki jih morajo zagotavljati ponudniki e-poti na svojih spletnih portalih.

Kako predlog predpisa vpliva na nelojalno konkurenco?

Pozitivno

Obrazložitev:

Naročnik pri izvedbi javnega naročila ne sme pogojevati, da mora poslovni subjekt (izbrani ponudnik) izdajati račune v fizični obliki ali v elektronski obliki (npr. po nacionalnem standardu države članice EU), ki ni skladna z evropskim standardom za izdajanje e-računov. Če je račun izdan v skladu z evropskim standardom, ga mora naročnik sprejeti in obdelati. Na ta način se preprečuje omejevanje konkurence med ponudniki in zagotavlja enakopravna obravnava ponudnikov.

Z uveljavitvijo evropskega in nacionalnega standarda za izdajanje e-računov ter transparentnostjo podatkov Seznama ponudnikov e-poti se prispeva k vzpostavitvi jasnega in predvidljivega poslovnega okolja za vse poslovne subjekte na trgu, kar pozitivno vpliva tudi na preprečevanje nelojalne konkurence.

Z določbami predloga zakona, ki urejajo obveznost pošiljanja e-računov oziroma podatkov računov davčnemu organu, se upošteva načelo enake obravnave poslovnih subjektov oziroma davčnih

zavezancev in načelo pravičnosti pri porazdelitvi davčnega bremena s tem, ko se sprejmejo ukrepi, ki poslovne subjekte (davčne zavezance) odvračajo od nelojalnih praks in goljufij ter davčnemu organu omogočajo učinkovit nadzor in ukrepanje proti poslovnim subjektom (davčnim zavezancem), ki kršijo pravila in si tako poskušajo zagotoviti konkurenčno prednost pred drugimi poslovnimi subjekti ali pridobiti finančno korist.

Kako predlog predpisa vpliva na problematiko dela na črno in sivo ekonomijo RS?

Pozitivno

Obrazložitev:

Vse osebe, ki imajo status poslovnega subjekta, proračunskega uporabnika ali naročnika, si morajo pri medsebojnih obligacijskih razmerjih izmenjevati izključno e-račune.

Obveznost izdajanja e-računov in posredovanja e-računov oziroma podatkov o računih davčnemu organu prispeva k zmanjšanju sive ekonomije. Na podlagi podatkov o e-računih je davčnemu organu omogočeno samodejno preverjanje ujemanja med prijavljenim in plačanim davkom na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV), ter izvajanje ukrepov za boj proti davčnim goljufijam in utajam na področju DDV, kot npr. goljufije z neobstoječimi poslovnimi subjekti in lažnimi računi, odkrivanje in preprečevanje lažnih dobropisov DDV, odkrivanje poslovnih subjektov, vpletenih v mehanizme goljufij znotraj EU, ki so se uporabljali in so temeljili na izdajanju računov za neobstoječe transakcije, odkrivanje davčnih zavezancev, ki ne izpolnjujejo pogojev za status malih davčnih zavezancev oziroma davčne oprostitev ipd.

Kako predlog predpisa vpliva na produktivnost?

Pozitivno

Obrazložitev:

S tem zakonom se spodbuja razvoj elektronskega poslovanja in poslovnim subjektom ter naročnikom oziroma proračunskim uporabnikom omogoča ustvarjanje znatnih koristi z vidika prihrankov pri poslovanju, vpliva na okolje in zmanjševanja upravne oziroma administrativne obremenitve, ter pripomore k vzpostavitvi naprednejših in produktivnejših poslovnih pristopov ter procesov (npr. upravljanje s kupci, logistika, materialni tok, optimizacija proizvodnje, marketing, optimizacija računovodskih postopkov in finančnega poslovanja oziroma plačilnega prometa).

Kako predlog predpisa vpliva na delovne pogoje, naložbe v kadrovske vire oz. nove zaposlitve?

Pozitivno

Obrazložitev:

E-računi in spremljajoči e-dokumenti omogočajo poslovnim subjektom in naročnikom (izdajateljem in prejemnikom e-računov) avtomatsko obdelavo podatkov (brez ročnih posegov) v vseh fazah obdelave dokumentov ter uvedbo brezpapirnega poslovanja oziroma digitalizacijo vseh spremljajočih poslovnih procesov. Na ta način so administrativno razbremenjeni delavci, zadalženi za obdelavo dokumentacije (npr. knjiženje, kontrola, likvidiranje, plačilo, hramba ipd.) in se gospodarskim subjektom ter naročnikom omogoča, da več sredstev vlagajo v izobraževanje zaposlenih in krepitev človeških virov in nadgradnjo delovnih mest z visoko dodano vrednostjo.

Kako predlog predpisa vpliva na naložbe v raziskave in razvoj?

Nima vpliva

Obrazložitev:

/

Izvajanje načela »Najprej pomisli na male«:

Ali in na kakšen način ste uporabili delne ali popolne oprostitve obveznosti za mikro, mala in srednja podjetja?

Obrazložitev:

V zvezi z obveznostjo izdajanje in izmenjave e-računov predlog zakona ne določa delnih ali popolnih oprostitev in izjem za mikro, mala in srednja podjetja.

Ali je za mikro, mala in srednja podjetja načrtovano dovolj časa za prilagoditev na nove obveznosti (daljša prehodna obdobja)?

Obrazložitev:

V prehodnih in končnih določbah predloga zakona je določeno daljše prehodno obdobje za začetek uporabe posameznih določb zakona. Poleg tega bo prek aplikacije davčnega organa omogočeno izdajanje in prejemanje e-računov v manjšem obsegu.

Ali in na kakšen način so obveznosti, kot npr. poročanje, vodenje evidenc, revizije, za mikro, mala in srednja podjetja prilagojene oziroma poenostavljene v primerjavi z ostalimi večjimi subjekti?

Obrazložitev:

Predlog zakona je pripravljen tako, da enakopravno obravnava vse poslovne subjekte, kadar nastopajo v vlogi izdajatelja ali prejemnika e-računa ali vlogi ponudnika e-poti. Zato predlog zakona ne predvideva poenostavitve ali drugačnega obravnavanja mikro, malih ali srednjih podjetij v primerjavi z ostalimi večjimi poslovnimi subjekti.

Ali in na kakšen način so za mikro, mala in srednja podjetja postopki nadzora prilagojeni oziroma poenostavljeni?

Obrazložitev:

Predlog zakona z vidika izvajanja nadzora enakopravno obravnava vse poslovne subjekte / zavezance.

Ali so za mikro, mala in srednja podjetja uvedene znižane pristojbine, davčne olajšave in podobne oblike privilegiranega pristopa?

Obrazložitev:

Predlog zakona enakopravno obravnava vse poslovne subjekte, ki imajo status davčnega zavezanca v skladu z Zakonom o davku na dodano vrednost.

Predlog zakona v kazenskih določbah ureja nižje globe za samostojne podjetnike.